

24.05.2023

Ärende/15

§ 128

Ledamoten Alviina Alametsäs motion om stödpersoner för missbrukare

HEL 2022-014571 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Jan Ihatsu, stadssekreterare, telefon: 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Alviina Alametsän aloite
- 2 Lausunto, Helsingin poliisilaitos, 29.3.2023

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Alviina Alametsä och 29 andra ledamöter föreslår i sin motion att Helsingfors stad ska genomföra ett pilotförsök för en tjänst, där yrkesutbildade personer inom missbrukarvård erbjuder missbrukare samtals hjälp med låg tröskel och fungerar som stödpersoner enligt principen om uppsökande arbete. Stödpersoner kunde utnyttjas även i samband med övervakade injiceringsrum.

Social- och hälsovårdstjänster som stöder rusmedelsfrihet erbjuds och utvecklas i Helsingfors i enlighet med de nationella vårdrekommendationerna och kvalitetsrekommendationerna för missbrukarvård tillsammans med andra aktörer. I Helsingfors består rusmedelsarbetet av förebyggande arbete, behandling av rusmedelsproblem och rehabilitering. En del av tjänsterna är tröskellösa eller rörliga och uppsökande. Vården inleds vid den enhet där ärendet kommer fram och hela vårdnätverket används på ändamålsenligt sätt.

24.05.2023

Ärende/15

I Helsingfors utförs ett omfattande uppsökande kundarbete av olika aktörer. I Helsingfors har staden och organisationerna ett starkt nätverk som utför uppsökande fältarbete. Dessutom bedömer socialarbetare som arbetar i polishuset i Böle och Malm behovet av socialt arbete för de kunder som polisen möter i sitt arbete samt ger kunderna psykosocial handledning och råd. Mottagningar på stadens missbrukarpolikliniker kan också besökas utan förhandskontakt eller tidsbokning. Missbrukarpoliklinikerna erbjuder rådgivning, handledning och konsultation per telefon. Stadsstyrelsen anser att det vid den fortsatta planeringen finns skäl att tillsammans med myndigheterna och organisationerna utreda om det utöver de nuvarande tjänsterna finns behov av att öka den samtalshjälp som förslagits i motionen och hurdan stöd myndigheterna och organisationerna på fältet har observerat att det behövs mer av.

Lagstiftningen gör det inte för tillfället möjligt att grunda övervakade injiceringsrum. Helsingfors stadsstyrelse har dock 1.4.2019 (§ 228) gjort ett lagstiftningsinitiativ till statsrådet och föreslagit att man stiftar en separat lag som möjliggör ett försök med injiceringsrum.

Social-, hälsovårds och räddningsnämnden och Polisinrättningen i Helsingfors har gett utlåtanden i ärendet. Beslutsförslaget stämmer överens med utlåtandena.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 25 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Jan Ihatsu, stadssekreterare, telefon: 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Alviina Alametsän aloite
- 2 Lausunto, Helsingin poliisilaitos, 29.3.2023

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 02.05.2023 § 273

HEL 2022-014571 T 00 00 03

24.05.2023

Ärende/15

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:
Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

02.05.2023 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Johanna Nuorteva: Kappaleen 5 loppuun:

Kaupunginhallitus katsoo että jatkosuunnittelussa olisi syytä selvittää yhdessä viranomaisten ja järjestöjen kanssa, onko nykyisten palveluiden lisäksi tarvetta aloitteessa esitetyn keskusteluavun lisäämiselle, ja minkälaista tukea viranomaiset ja kentällä toimivat järjestöt ovat havainneet tarvittavan lisää.

Kannattaja: Titta Hiltunen

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Johanna Nuortevan vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

24.04.2023 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 28.03.2023 § 58

HEL 2022-014571 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Alviina Alametsän ja 29 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta, joka koskee päihdehoidon matalan kynnyksen keskusteluavun kokeilua:

”Aloitteessa esitetään, että Helsingin kaupunki pilotoi palvelua, jossa koulutetut päihdehoidon ammattilaiset tarjoavat päihteitä käyttäville ihmisille matalan kynnyksen keskusteluapua ja toimisivat tukihenkilöinä etsivän työn periaatteella. Tukihenkilöitä voitaisiin hyödyntää myös valvottujen käyttöhuoneiden yhteydessä.

24.05.2023

Ärende/15

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että päihteettömyyttä tukevia sosiaali- ja terveyspalveluja tarjotaan ja kehitetään Helsingissä kansallisten hoitosuosituksen ja päihdepalveluja koskevien laatusuositusten mukaisesti yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Helsingissä päihdetyön kokonaisuuteen sisältyy ennaltaehkäisevä työ, päihdeongelmien hoito ja kuntoutuspalvelut. Osa palveluista on kynnyksettömiä tai liikkuvia ja etsiviä. Hoito aloitetaan sen tahon aloitteesta, jossa asia tulee esille, ja koko hoitoverkosta käytetään tarkoituksenmukaisesti.

Helsingissä tehdään laajasti etsivää asiakastyötä eri tahojen toimesta. Helsingissä toimii vahva kaupungin ja järjestöjen muodostama liikkuvan kenttätöiden verkosto.

Aikuissosiaalityön etsivä lähityö toimii kaduilla, ostoskeskuksissa, asukastiloissa ja muissa julkisissa tiloissa. Se neuvoo ja ohjaa sekä tarvittaessa saattaa avun tarpeessa olevia henkilöitä palvelujen piiriin. Lisäksi useat päihde- ja asumispalvelujen tuottajat, järjestöt sekä vertaistoimijat tekevät päihdeidenkäyttäjien elinympäristössä liikkuvaa haittoja vähentävää työtä.

Myös Helsingin kaupungin päihdepalvelut ja asumisen tuki tekevät jalkautuvaa ja etsivää työtä kiinnittääkseen vaikeasti tavoitettavia asiakkaita palvelujen piiriin. Esimerkiksi asumisen tuen monialaisessa ja jalkautuvassa asunnottomuustyössä on yhdeksän työntekijän tiimi, joka tekee etsivää työtä yhdessä Diakonissalaitoksen jalkautuvan päihdetyön Tukialus-hankkeen ja Tukikohta ry:n Etsivä löytää -hankkeen kanssa. Myös A-klinikkasäätiön Katuklinikka, Tukikohta ry:n Osis sekä Huumeista ry:n ja Kukunori ry:n Huudikoutsit tekevät etsivää työtä.

Päihdepalvelujen Jelppi tekee jalkautuvaa neuvontaa, ohjausta, päihdehuollon palvelutarpeen arviointia ja saattaa asiakkaita tarvitsemiinsa palveluihin. Jelpissä keskustelutukea saa sekä ammattilaiselta että vertaiselta.

Tärkeitä asiakkaiden tavoittamispaikkoja ovat terveys- ja sosiaalineuvontaa tarjoavat Sympis-päiväkeskukset sekä asunnottomille kohdenettu Hietaniemenkadun palvelukeskus, jotka toimivat tiiviissä yhteistyössä muun sosiaali- ja terveydenhuollon kanssa. Pasilan ja Malmin poliisitaloissa työskentelevät sosiaalityöntekijät arvioivat poliisin työsäännön kohtaamien asiakkaiden sosiaalityön tarvetta sekä antavat psykososiaalista ohjausta ja neuvontaa.

Matalan kynnyksen päiväkeskus Sympikset sijaitsevat Itäkeskuksessa, Kontulassa ja Sörnäisissä. Sympiksen liikkuva terveysneuvonta tarjoaa palveluja vuoropäivinä Hakaniemessä, Kaisaniemessä, Kampissa, Kannelmäessä, Malmilla, Pasilassa, Puistolassa, Sörnäisissä ja

24.05.2023

Ärende/15

Vuosaassa. Oma Stadi -hankkeen jalkautuvaa päihdetyötä tekevä sairaanhoitaja vahvistaa keski-ikäisen alueen liikkuvaa työtä.

Päihdepoliiklinikoiden vastaanotoille pääsee ilman ennakkoyhteydenottoa tai ajanvarausta. Päihdepoliiklinikat tarjoavat myös neuvontaa, ohjausta ja konsultaatiota puhelimitse.

Päihdepoliiklinikan tukevia sosiaali- ja terveystoimintoja tarjotaan ja kehitetään Helsingissä tutkimukseen perustuen sekä kansallisten hoitosuosituksen ja päihdepoliiklinikan koskevien laatusuosituksen mukaisesti. Hoito aloitetaan sen tahon aloitteesta, jossa asia tulee esille, ja koko hoitoverkoston käytetään tarkoituksenmukaisesti.

Päihdepoliiklinikan on koordinoijatahona jalkautuvien palvelujen verkostossa. Verkostossa kehitetään palveluohjausta ja jaetaan tietoa siitä, mitä kaduilla tapahtuu. Helsingin päihdepoliiklinikan toimii aktiivisesti myös pääkaupunkiseudun ympäristö- ja oppilaitosyhteistyössä, erilaisissa kaupungin turvallisuus-, yrittäjä- ja paikallistoimijaverkostoissa sekä muissa viranomaisverkostoissa, kuten poliisin kanssa tehtävässä yhteistyössä. Päihdepoliiklinikan on mukana laajasti myös erilaisissa vapaaehtois- ja ammattilaisverkostoissa sekä kansallisessa ja kansainvälisessä verkostossa ja tutkimusyhteistyössä.

Tällä hetkellä lainsäädäntö ei salli valvottujen käyttöhuoneiden perustamista. Helsingin kaupunginhallitus on tehnyt 01.04.2019 § 228 kokouksessaan valtioneuvostolle lainsäädäntöaloitteen ja esittänyt huoneiden käyttöhuoneen kokeilun oikeuttavan erillislain säätämistä.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Päihdeongelmat on merkittävä riski yksilölle, hänen läheisilleen ja yhteiskunnalle. Monipuolinen, joustava ja selkeä sekä eri tahojen väliseen yhteistyöhön perustuva palvelujärjestelmä tukee päihdeongelmaisen asiakkaan kokonaisvaltaista hoitoa ja kuntoutusta.”

14.03.2023 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepoliiklinikan johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi